

Program konferencji

Dzień I 21 września 2026 r.

Panel I

9.00 Otwarcie konferencji, Andrzej Pruszkowski, dyrektor Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

9.10-9.30 prof. dr hab. Tadeusz Epsztein, Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, *Źródła do badań nad historią ziemiaństwa polskiego – próba podziału*

9.30-9.50 dr hab. Andrzej Przegaliński prof. UMCS, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Księga wieczysta (hipoteczna) jako cenne źródło do badań nad dziejami wielkiej własności ziemskiej na ziemiach polskich w XIX i XX wieku. Zarys historii hipoteki, charakterystyka struktury i zawartości

9.50-10.10 dr Tomasz Osiński, Lotnicza Akademia Wojskowa

Spisy wielkiej własności ziemskiej na Lubelszczyźnie w XIX i XX w. - rozważania o potencjale poznawczym źródeł statystycznych

10.10-10.30 dr Agata Fijuth-Dudek, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Źródła do badań nad ziemiaństwem w zasobie Instytutu Literackiego w Paryżu

10.30-10.50 dr Agata Wolska, Fundacja im. Zofii i Jana Włodków w Krakowie

Meandry badań proveniencyjnych na przykładzie zbiorów rodziny Lubomirskich z Przeworska

Dyskusja 10.50-11.20

11.20-11.40 przerwa kawowa

Panel II

11.40-12.00 dr Paulina Byzdra-Kusz, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

„Dzienniczek 1939-1945” Marty z Budnych Łosiowej w kontekście ziemiańskich miejsc pamięci

12.00-12.20 Katarzyna Kot, Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

Między prywatnością a historią. Potencjał badawczy korespondencji obozowej Jadwigi i Aleksandra Leszka Zamoyskich z lat 1941–1944

12.20-12.40 dr Tomasz Stańczuk, Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie

Korespondencja prywatna jako źródło do badań nad ziemiaństwem w XIX wieku na przykładzie listów przedstawicieli rodu Zamoyskich

12.40-13.00 Martyna Zięba-Singh, badaczka niezależna

Pamiętnik Jana Władysława Zamoyskiego jako świadectwo życia prywatnego ziemiaństwa.

Wokół relacji z Louise-Eugénie-Élisabeth Pélistier de Malakoff

13.00-13.20 Karolina Wilkowicz, Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

Dieta Konstantego i Anieli, czyli co jadano w Kozłowie w świetle kwitów domowych

13.20-13.40 dyskusja

13.40-14.30 przerwa obiadowa

Panel III

14.30-14.50 dr hab. Mariusz Kulik, Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej

Informacje o polskim ziemiaństwie w Kartotece Zesłańców Syberyjskich IH PAN

14.50-15.10 dr hab. Mariusz Korzeniowski prof. UMCS, Uniwersytet Marii Curie-

Skłodowskiej

Wspomnienia jako źródło do dziejów ziemiaństwa polskiego na Rusi w drugiej połowie XIX w.

15.10-15.30 dr Konrad Majchrzyk, Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

Postać Adama hr. Zamoyskiego w prasie lokalnej pierwszej połowy XX w.

15.30-15.50 dr hab. Krzysztof Latawiec prof. UMCS, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Akta carskiej policji politycznej jako źródło do badań nad ziemiaństwem w Królestwie

Polskim w latach 1867-1914

15.50-16.10 Mateusz Jeleń, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Źródła do badań nad rosyjską własnością ziemską w XIX-wiecznym Królestwie Polskim.

Przypadek Lublina i okolic

16.10-16.30 dyskusja

Dzień II 22 września 2026 r.

Panel I

9.00-9.20 dr hab. Artur Górak prof. UKSW, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Chorwacki generał Bernhard Caboga-Cerva (Kabużić-Crijević), mąż dziedziczki Milanowa

Wandy Julianny Potockiej i jego związki w Polskę

9.20-9.40 dr Janusz Kłapeć, Wojskowe Biuro Historyczne

Przykłady wojskowej kariery ziemian - zarys problematyki badawczej na podstawie zasobu archiwalnego CAW

9.40-10.00 dr Łukasz Chrobak, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie

Sylwetka biznesmena w środowisku ziemiańskim w Małopolsce w latach 1890-1944 w źródłach - przykłady

10.00-10.20 dr hab. Dariusz Szewczuk, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Edukować i uświadamiać. Zemiaństwo na Lubelszczyźnie i jego działalność oświatowa na przełomie XIX i XX w.

10.20-10.40 dr Piotr Gawryszczak, Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

Wykorzystanie nowoczesnej techniki digitalizacji jako metoda poszerzenia możliwości udostępniania zasobów biblioteki zabytkowej Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

10.40-11.00 dyskusja

11.00-11.20 Przerwa kawowa

Panel II

11.20-12.00 dr Anna Wnuk – Bednarczyk, Towarzystwo Ziemi Urzędowskiej

Źródła do poznania dziejów majątku Wałowice nad Wisłą i losów właścicieli

11.20-11.40 dr Joanna Kowalik-Bylicka, Archiwum Państwowe w Lublinie Oddział w

Radzynie Podlaskim / Instytut Historii Uniwersytetu w Siedlcach

Księga hipoteczna jako portret majątku ziemiańskiego. Możliwości i ograniczenia źródła na przykładzie dóbr z terenu powiatu radzyńskiego

11.40-12.00 dr Justyna Dudek, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie

Majątki ziemskie gminy Dzierzkowice w pow. janowskim/kraśnickim - perspektywa źródłowa w kontekście reformy rolnej 1944 r.

12.00-12.20 dr Elżbieta Wierzbicka, badaczka niezależna

Zemianie województw południowo-wschodnich II RP - źródła - informacja, dostępność

12.20-12.40 dyskusja

12.40-13.00 przerwa kawowa

Panel III

13.00-13.20 dr Marcin Chorążki, Fundacja im. Zofii i Jana Włodków w Krakowie

Między Arcadią a traumą. Relacje ziemian na podstawie wybranych przykładów

13.20-13.40 Magdalena Pilsak, Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

Źródła wywołane - między pamięcią a dokumentem. Wywiady Bernarda Marca z 1983 roku jako świadectwo pamięci o Kozłowie

13.40-14.00 Paulina Brygoła, Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

Kunegunda ze Zbijewskich Mycielska – babka Konstantego Zamoyskiego w wybranych źródłach

14.00-14.20 Monika Bordzoł, Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

Opowieść o tym, czego nie ma, czyli rozterki muzealnika. Fotografia jako źródło wiedzy o wnętrzach siedzib ziemiańskich i próbie ich odtworzenia

14.20-14.40 dyskusja

14.40 zakończenie obrad

15.00 obiad